

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่มหาวิทยาลัยบูรพาให้ความสำคัญมาโดยตลอด มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามคำจำกัดความของประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ว่า “หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี” (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ราชกิจจานุเบกษา หน้า 7 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง 25 พฤษภาคม 2548) จากคำจำกัดความดังกล่าว คณะกรรมการการปรับปรุงหลักสูตร ได้มีการทบทวนและพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ในปีการศึกษา 2553 โดยผู้เรียนต้องเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทั้งหมด 30 หน่วยกิต (กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และ-คณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเลือก (รวมวิชาทางด้านสุขภาพ) 5 หน่วยกิต) ซึ่งตามโครงสร้างรายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ระดับปริญญาตรี 2553 ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนกลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต คือ ภาษาอังกฤษ 9 หน่วยกิต ภาษาอื่นๆ 3 หน่วยกิต (งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553)

ในสังคมยุคปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้น เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การศึกษา และการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ภาษายังมีความสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่น จะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ได้เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษา ความคิด สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างดี และจะทำให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับคำจำกัดความของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปดังกล่าวข้างต้น

จากสถิตินิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้นทุกปี¹ (งานทะเบียนและสถิตินิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา) และผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ ทำให้ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนภาษาต่างประเทศมีจำนวนมากขึ้น เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง การนำเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาจึงเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้การศึกษาระบายได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเหมาะสมกับการใช้สอนภาษาในยุคปัจจุบันที่มีผู้ต้องการศึกษาอย่างมากในขณะนี้ และเป็นการไม่จำกัดขอบเขตในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน

ด้วยภาควิชาภาษาตะวันออก เป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 234101 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร 1 235101 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 1 และ 236101 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 1 ให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่ง 3 รายวิชาดังกล่าวได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2553 เพื่อให้ภาควิชาภาษาตะวันออกสามารถจัดการเรียนการสอนใน 3 รายวิชาดังกล่าวให้กับนิสิตจำนวนมากได้ ภาควิชาภาษาตะวันออกจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ หรือบทเรียนออนไลน์ ซึ่งถือเป็นทางเลือกใหม่ในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบการเรียนสอนภาษาดังกล่าว เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้ไม่จำกัดจำนวน และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนในรายวิชา 234101 ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร 1 235101 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 1 และ 236101 ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 1 โดยใช้บทเรียนออนไลน์ จะเริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2554 ดังนั้นในปีการศึกษา 2553 ภาควิชาภาษาตะวันออกจึงได้เริ่มทดลองใช้บทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นที่ทางภาควิชาได้พัฒนาขึ้นในการเรียนการสอนในรายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 236101 การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1

ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2553 ภาควิชาภาษาตะวันออกได้นำบทเรียนออนไลน์มาใช้ในการสอนเป็นเวลา 1 ภาค จึงได้ทำการสำรวจความพึงพอใจและพฤติกรรมการณ์เรียนของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 236101 และ การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1 เพื่อจะนำผลการสำรวจดังกล่าวมาปรับปรุงพัฒนาบทเรียนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น

¹ จำนวนนิสิตปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2550 รวมทั้งสิ้น 8,359 คน
จำนวนนิสิตปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2551 รวมทั้งสิ้น 9,224 คน
จำนวนนิสิตปริญญาตรีภาคปกติและภาคพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 10,487 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ด้านสื่อบทเรียนออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนบทเรียนออนไลน์
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนบทเรียนออนไลน์ของผู้เรียนภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น

สมมติฐานของการทำวิจัย

1. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ด้านสื่อบทเรียนออนไลน์ในระดับมาก
2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนบทเรียนออนไลน์ในระดับมาก
3. ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 รายวิชา 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 และรายวิชา 236101 การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อการสอนบทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการเรียนบทเรียนออนไลน์และพฤติกรรมการเรียน

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2553 ในรายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 วิชา 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 วิชา 236101 การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1 จำนวน 94 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนภาคต้น ปีการศึกษา 2553 ในรายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 จำนวน 28 คน วิชา 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 จำนวน 24 คน วิชา 236101 การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1 จำนวน 28 คน รวมทั้งหมด 80 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งระดับชั้นตามเกณฑ์ของเครจซี่และมอร์แกน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้คือ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

2. บทเรียนออนไลน์ หมายถึง การเรียน การสอน โดยการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.1 บทเรียนออนไลน์รายวิชา 234101 การสนทนาภาษาเกาหลีในชีวิตประจำวัน 1 หมายถึง การเรียน การสอน โดยการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนเป็นภาษาเกาหลีผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.2 บทเรียนออนไลน์รายวิชา 235101 การสนทนาภาษาจีนในชีวิตประจำวัน 1 หมายถึง การเรียน การสอน โดยการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนเป็นภาษาจีนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 บทเรียนออนไลน์รายวิชา 236101 การสนทนาภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวัน 1 หมายถึง การเรียน การสอน โดยการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาควิชาภาษาตะวันออกจะนำผลการสำรวจมาพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษารูปแบบใหม่ที่ภาควิชาได้สร้างขึ้น เพื่อให้ได้บทเรียนออนไลน์ภาษาเกาหลี ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ